

Uchwała Nr 846.92.2022
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 6 września 2022 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Miejskiej w Bełżycach

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności uchwały Nr LVIII/688/2022 Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 24 sierpnia 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, w części dotyczącej § 4 w zakresie wyrazów: „i wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r.”, z powodu naruszenia art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, po zbadaniu doręczonej 31 sierpnia 2022 r. uchwały Rady Miejskiej w Bełżycach, o której mowa w sentencji stwierdziło, że zawiera ona w części postanowienia naruszające prawo w sposób istotny.

Badaną uchwałą Rada Miejska w Bełżycach dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustaliła wysokość opłaty pobieranej od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

W § 4 uchwały Rada postanowiła, że "Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r."

W ocenie Kolegium Izby powyższy zapis, w zakresie wyrazów "i wchodzi w życie z dniem 1 września 2022 r.", skutkować będzie wejściem w życie uchwały z wsteczną mocą obowiązującą – od 1 września 2022 r. – w sytuacji, gdy uchwała podjęta została 24 sierpnia 2022 r., a opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z dnia 2 września 2022 r. pod poz. 4239. Niemożliwe jest zatem zachowanie 14-dniowego terminu jej wejścia w życie.

Narusza to postanowienia art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461). Zgodnie z tymi przepisami, akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Możliwość nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej (art. 5 ustawy) uzależniona została od tego, czy zasady demokratycznego

państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. W praktyce sytuacja taka może wystąpić, co znajduje swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie i poglądach doktryny, w przypadku działania na korzyść podmiotu, którego akt prawa dotyczy, np. przyznawania mu praw, obniżania obciążeń podatkowych (wyrok NSA z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. akt: II FSK 1272/09, Lex nr: 745594; M. Paczocha, Ogłaszanie samorządowych aktów prawnych, "Finanse Komunalne" 2001, Nr 5).

W wyjaśnieniu pisemnym z 1 września 2022 r. do uchwały Nr LVIII/688/2022 Rady Miejskiej w Bełżycach z dnia 24 sierpnia 2022 r. Burmistrz Bełżyc podnosi, że „w przedmiotowej uchwale zaistniała konieczność skrócenia czternastodniowego okresu vacatio legis na okres siedmiodniowy, z uwagi na fakt, że warunkiem sine qua non zapewnienia płynności funkcjonowania systemu odbioru odpadów z Gminy Bełżyce i zapewnienia jego finansowania było niezwłoczne zabezpieczenie wyższych, skalkulowanych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi”.

Zdaniem Kolegium RIO w Lublinie, w przypadku badanej uchwały, nie zachodzą jednak przesłanki do skorzystania przez Radę z możliwości wynikających z art. 5 ustawy, co powoduje, że zapisy zawarte § 4 uchwały wskazujące na wejście w życie uchwały "(...) z dniem 1 września 2022 r." powodują wejście w życie aktu prawnego z wsteczną mocą obowiązującą, co jest w tym wypadku niedopuszczalne i narusza przywołane wyżej przepisy prawa. Tym bardziej, że organom gminy znany już dużo wcześniej był fakt, że dotychczasowa umowa na odbiór odpadów kończy się 3 września 2022 r.; związana z tym konieczność zapewnienia płynności funkcjonowania systemu odbioru odpadów i zabezpieczenia odpowiedniego poziomu jego finansowania, nie może być realizowana z naruszeniem ustawowych zasad ogłaszania aktów prawa miejscowego.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Miejska w Bełżycach, w terminie do 19 września 2022 r., może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia, bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy.

20 września 2022 r. o godz. 9.40 odbędzie się posiedzenie Kolegium RIO, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej w Bełżycach, o której mowa w sentencji. Na podstawie art. 15zxx oraz art. 15zzzi ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, posiedzenie to odbędzie się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (tryb zdalny). Informujemy, że upoważniony przedstawiciel Gminy może wziąć udział w tym posiedzeniu, po uprzednim zgłoszeniu takiej gotowości. Kwestie techniczne związane z ewentualnym udostępnieniem możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu Kolegium należy uzgodnić telefonicznie z pracownikiem Izby – p. Andrzejem Kowalskim (nr telefonu 665 602 468). Przebieg posiedzenia będzie utrwalany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Miejska w Bełżycach,
2. Burmistrz Bełżyc.